

Handläggare
Gunn-Henny Dahl

Datum
2016-12-04

Diarienummer
ALN-2016-0247

Verksamhetsplan och budget 2017 för äldrenämnden

Förslag till beslut

att godkänna verksamhetsplan och budget 2017 för äldrenämnden.

Sammanfattning

Verksamhetsplanen beskriver hur nämnden ska förverkliga kommunfullmäktiges övergripande styrdokument Mål och budget 2017-2019. Verksamhetsplanen visar hur nämndens politik bidrar till att uppfylla de krav som ställs genom inriktningsmål, uppdrag, statsbidrag och riktade satsningar samt budget. Nämndens budget visar hur nämnden fördelar de ekonomiska resurser som den tilldelats. I samband med att nämnden beslutar om sin verksamhetsplan beslutar den även om sina planer för uppföljning respektive intern kontroll.

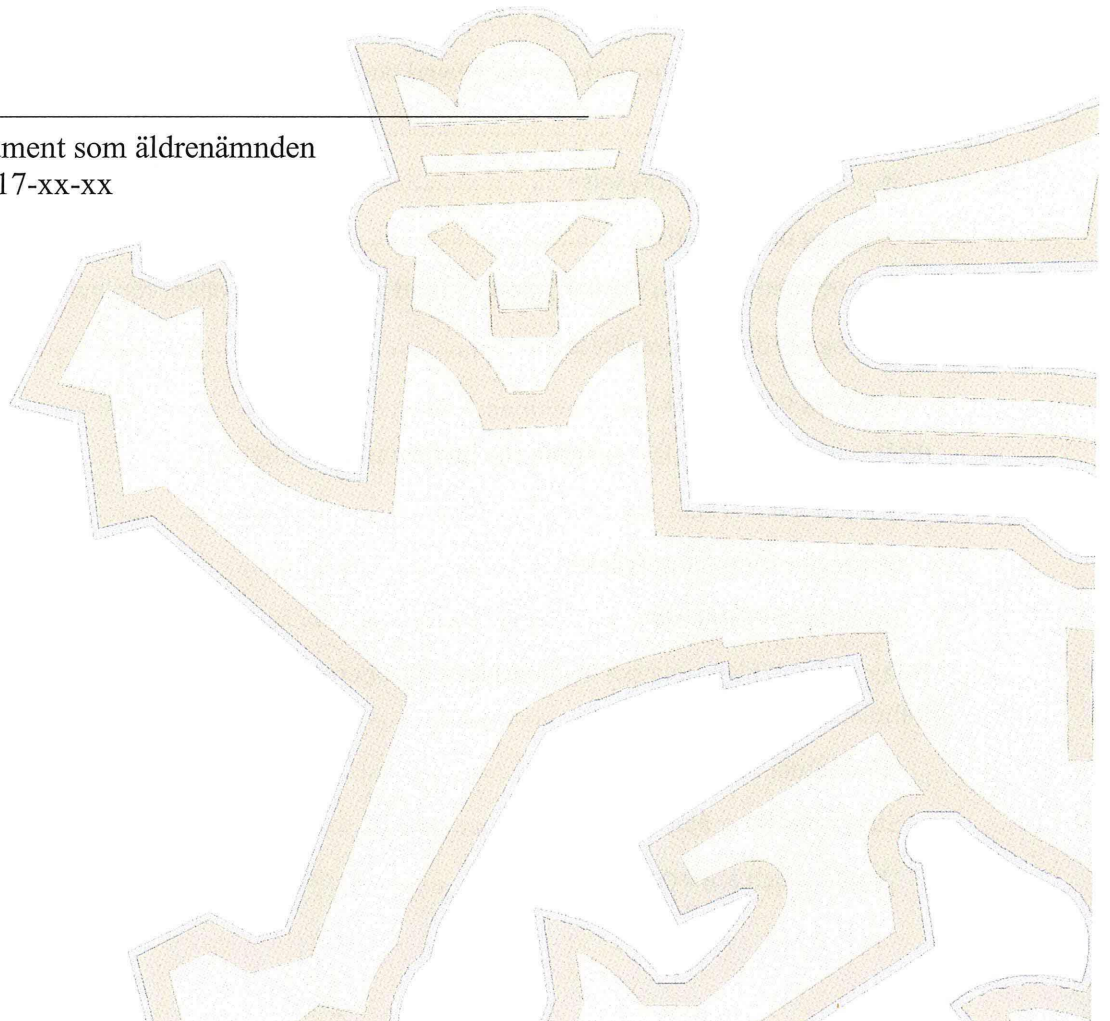
Årets verksamhetsplan följer fullmäktiges nya disposition ned nio övergripande mål- och fokusområden, vilka utvecklats och konkretiserats för nämndens verksamhetsområde.

Äldreförvaltningen

Gunn-Henny Dahl
Förvaltningsdirektör

Verksamhetsplan och budget 2017-2019 för äldrenämnden

Ett aktiverande dokument som äldrenämnden
fattade beslut om 2017-xx-xx

Dokument-ID [XX-00-00]	Dokumentnamn Verksamhetsplan och budget 2017-2019	Fastställd av Äldrenämnden	Gäller från 2017-01-01	Sida 1 (x)
Diarienummer ALN-	Berörd verksamhet Äldrenämnden	Dokumentansvarig Gunn Henny Dahl	Reviderad 2016-12-04	

Innehåll

Inledning	4
Nämndens grunduppdrag.....	4
Beskrivning av omvärld och förutsättningar.....	4
Prognoser för planperioden 2017-2019	4
Inriktningsmål för Uppsala kommun och äldrenämnden.....	5
Hantering av kommunfullmäktiges prioriteringar (politisk plattform).....	5
(Målområde 1) Uppsala kommun ska ha en jämställd och hållbar ekonomi	6
Nämndmål.....	6
Strategier för måluppfyllelse	6
Uppdrag och åtgärder	6
(Målområde 2) Uppsala ska vara attraktivt att leva, verka och vistas i.....	7
Nämndmål.....	7
Strategier för måluppfyllelse	7
Uppdrag och åtgärder	7
(Målområde 3) Uppsalas stad och landsbygd ska växa smart och hållbart.....	8
Nämndmål.....	8
Strategier för måluppfyllelse	8
Uppdrag och åtgärder	8
(Målområde 4) Uppsala ska vara jämlikt, med goda levnadsvillkor för invånarna Nämndmål.....	9
Strategier för måluppfyllelse	9
Uppdrag och åtgärder	9
(Målområde 5) Uppsalas invånare ska ha bostad och arbete	10
Nämndmål.....	10
Strategier för måluppfyllelse	10
Uppdrag och åtgärder	10
(Målområde 7) Uppsala ska invånare leva ett oberoende liv och få stöd, vård och omsorg utifrån sina behov	11
Nämndmål.....	11
Strategier för måluppfyllelse	11
Uppdrag och åtgärder	12

(Målområde 8) Uppsalas invånare och organisationer ska vara delaktiga i att utforma samhället	13
Nämndmål.....	13
Strategier för måluppfyllelse	13
Uppdrag och åtgärder.....	13
(Målområde 9) Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala.....	14
Nämndmål.....	14
Strategier för måluppfyllelse	14
Uppdrag och åtgärder.....	14
Budget 2017	15
Kommunbidrag per verksamhet.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Bilagor	Fel! Bokmärket är inte definierat.
BILAGA 1: Uppföljningsplan med indikatorer och nyckeltal.....	17
BILAGA 2: Internkontrollplan 2017	30

Inledning

Nämndens grunduppdrag

Äldrenämnden medverkar i samhällsplaneringen utifrån ett seniorperspektiv och ansvarar för service, vård och omsorg i ordinärt eller särskilt boende till personer 65 år och äldre, i de fall personerna har behov av sådana insatser på grund av nedsatt funktionsförmåga¹. Nämnden arbetar främst utifrån socialtjänstlagen och hälso- och sjukvårdslagen. Nämnden ansvarar även för öppna insatser och förebyggande verksamhet för personer 65 år och äldre.

Beskrivning av omvärld och förutsättningar

Förutsättningarna i kommunen är goda. Arbetslösheten är låg och framtidstron stark. Samtidigt är den ekonomiska situationen en utmaning som måste mötas. Kostnaderna har varit höga under flera mandatperioder och verksamheten måste granskas utgiftspost för utgiftspost. Prioriteringarna som behöver göras är svåra men målet är självklart: Varje skattekrona ska användas på ett sätt som gynnar en långsiktigt hållbar välfärd och ett jämställt samhälle.

Kommunen får allt fler invånare, vilket innebär ett ökat behov av vård- och omsorgsinsatser. Åldersstrukturen i Uppsala kommun förändras de kommande åren. Antalet barn och ungdomar i skolåldern förväntas öka, men det är äldre personer som står för den största befolkningsökningen. Inom drygt tio år fördubblas antalet personer som är 80 år och äldre. Åldersgruppen utgör samtidigt äldrenämndens huvudsakliga målgrupp, med tre fjärdedelar av insatsvolymen.

Den kraftiga ökningen av antalet äldre kommer att ställa stora krav på den kommunala äldreomsorgen. Samtidigt är engagemang från andra aktörer avgörande för möjligheterna att möta utvecklingen utifrån ett brett äldreperspektiv. Livsmiljöer, boende, gator, kommunikationer, kultur- och serviceutbud med mera behöver i högre grad utformas med tanke på äldre personers behov och förutsättningar. En mångfald faktorer är av betydelse för ett långt liv med god hälsa och oberoende. Den aktivitet och samverkan som utvecklas de närmaste åren kommer också vara mycket avgörande för situationen om tio år.

Regeringen har tillsatt en utredning för att till 2017 ta fram förslag på en nationell kvalitetsplan för äldreomsorgen. Syftet är bland annat att höja kvalitet och effektivitet, utveckla förebyggande insatser, trygga kompetensförsörjningen och se över regelverk kring särskilt boende och myndighetsutövning. I det systematiska kvalitets- och förbättringsarbetet är det viktigt med en hög delaktighet från invånarna samt att medarbetarnas kunskap och engagemang tas till vara. Det behövs fler olika boendelösningar och nya boendeformer som motsvarar behoven. För äldre personer behöver perspektiven vidgas till att gälla hela boendekedjan. Det vill säga allt från tillgänglighet i ordinarie bostäder, mellanboendeformer (seniorbostäder och trygghetsboenden) till utformning och omfattning av vård- och omsorgsboenden. Regeringen har tillsatt en utredning som ser över regelverket kring samspel mellan privata aktörer och offentlig sektor inom välfärdsområdet. Utredningen undersöker möjliga krav och regelverk för företag som utför välfärdstjänster för att säkerställa att offentliga medel används till just den verksamhet som de är avsedda för. Slutredovisning av uppdraget sker i maj 2017.

Prognoser för planperioden 2017-2019

Under planperioden sker en kontinuerlig ökning av antalet äldre personer i kommunen, se tabell 1. Framförallt sker en lite större ökning av de som är 80 år eller äldre, särskilt under den senare delen av perioden. Totalt förväntas den äldre befolkningen öka med drygt tio procent räknat från år 2016 t.o.m. 2019. Mot bakgrund av den demografiska utvecklingen förväntas bl.a. behovet av vård- och omsorgsboende öka. Under planperioden bedöms behovet motsvara tillkomsten av ytterligare 3-4 vård- och omsorgsboenden.

¹ Gäller inte personer som omfattas av Lagen om stöd till vissa funktionshindrade (LSS) och/eller tillhör socialpsykiatriens målgrupp.

Tabell 1: Absolut och relativ befolkningsökning i de äldre åldersgrupperna i Uppsala, 2016-2019 (Källa: Kommunprognos)

År	65-79	Ökning (n)	Ökning %	80-w	Ökning (n)	Ökning %	65 +	Ökning (n)	Ökning %
<i>Basår</i> 2015	26 498			8 276			34774		
2016	27 230	732	2,8%	8 450	174	2,1%	35680	906	2,6%
2017	28 030	800	2,9%	8 650	200	2,4%	36680	1000	2,8%
2018	28 670	640	2,3%	8 920	270	3,1%	37590	910	2,5%
2019	29 310	640	2,2%	9 220	300	3,4%	38530	940	2,5%
2016-2019		2812	10,2%		1000	11,0%		3756	10,4%

Inriktningsmål för Uppsala kommun och äldrenämnden

Uppsala kommun arbetar med mål- och resultatstyrning. Det betyder att politiker styr utifrån de mål de sätter upp och de resultat som kommunens verksamheter ska uppnå. Genom att planera, följa upp och jämföra våra resultat med andra kommuner identifierar vi framgångar och utvecklingsområden för ökad kvalitet på service och tjänster till invånare och företag. Kommunfullmäktiges nio inriktningsmål styr den kommunala verksamheten och strävar mot att skapa en gemensam riktning och förändring i hela den kommunala verksamheten. De sätter fokus på ett gott liv i ett hållbart samhälle och en modern kommun.

1. Uppsala kommun ska ha en jämställd och hållbar ekonomi
2. Uppsala ska vara attraktivt att leva, verka och vistas i
3. Uppsalas stad och landsbygd ska växa smart och hållbart
4. Uppsala ska vara jämlikt, med goda levnadsvillkor för invånarna
5. Uppsalas invånare ska ha bostad och arbete
6. Uppsalas alla elever ska klara sin utbildning och utmanas i sitt lärande
7. I Uppsala ska invånare leva ett oberoende liv och få stöd, vård och omsorg utifrån sina behov
8. Uppsalas invånare och organisationer ska vara delaktiga i att utforma samhället
9. Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala

Av de nio övergripande inriktningsmålen har samtliga, undantaget mål 6 kring skolans verksamhet, relevans för äldrenämndens verksamhet. I följande avsnitt beskrivs äldrenämndens nämndmål, strategier, och åtgärder för måluppfyllelse, *undantaget målområde 6*. Utöver målområde 6 finns också vissa uppdrag, som riktats till samtliga förvaltningar, vilka bedömts sakna relevans för äldrenämnden. Vilka uppdrag det gäller och varför redovisas under respektive målområde.

Hantering av kommunfullmäktiges prioriteringar (politisk plattform)

Nämndens verksamhet ska vara av god kvalitet och säkerställas genom en aktiv uppföljning. Insatserna ska utformas tillsammans med den enskilde och ge en skälig levnadsnivå. I verksamheten ska äldre människor bemötas med respekt och också ges möjlighet till inflytande och delaktighet. Äldrenämnden ska uppfylla sina uppdrag inom ramen för en hållbar ekonomi. Uppsala kommun ska också vara en jämlik och jämställd kommun, vilket ska återspeglas i nämndens beslut och utbud av insatser. I årets verksamhetsplan ska nedanstående nämndmål vara högt prioriterade:

- Äldre invånares egna resurser ska tas tillvara och de ska kunna leva ett oberoende liv
- I Uppsala ska möjligheterna till stöd, vård och omsorg vara jämlika och jämställda
- Äldrenämndens egenregiverksamhet ska vara en förebild vad det gäller att kostnadseffektivt tillhandahålla vård och omsorg med hög kvalitet

(Målområde 1) Uppsala kommun ska ha en jämställd och hållbar ekonomi

Nämndmål

- Äldrenämnden ska ha en ekonomi i balans
- Äldrenämnden ska vara en part som bidrar till närings- och föreningslivets utveckling
- Äldrenämndens ska ha en verksamhet där kvinnor och män har lika rättigheter, villkor och möjligheter att själva forma sina liv

Strategier för måluppfyllelse

Hållbar ekonomisk utveckling är en av förutsättningarna för välfärd och behövs för att säkra människors sociala trygghet. En hållbar ekonomi innebär att kostnaderna inte överstiger intäkterna och att kostnaderna inte överförs på andra aktörer eller kommande generationer. Samtidigt måste det finnas utrymme för både kvalitetsförbättringar och nödvändiga investeringar.

Inom nämndens verksamhet är viktigt att nya aktörer, såväl kommersiella som ideella, ges förutsättningar att starta och växa. Centralt i nämndens upphandling är att bidra till ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet. Inom ramen för de prioriteringar som gjorts i kommunen finns också särskilda kostnadsutmaningar inom äldreomsorgen.

Viktigt är att kvinnor och män har lika rättigheter, ges lika villkor och möjligheter att själva forma sina liv och bidra till samhällets utveckling. Nämndens resurser ska därför fördelas jämställt.

De möjligheter som finns till expansiva satsningar genom särskilda statsbidrag och stimulansmedel ska tillvaratas. Även andra initiativ som bidrar till en mer resursstark och ekonomiskt hållbar förvaltning ska stödjas.

Uppdrag och åtgärder

Uppdrag från fullmäktige	Nämndens åtgärder
Aktivt och strategiskt söka extern finansiering.	Aktivt söka de särskilda stimulansmedel som regeringen aviserat inom äldreområdet under 2017
Genomföra analyser för jämställdhetsbudgetering inom minst ett nytt utvecklingsområde årligen samt att utifrån analys ta fram åtgärder i syfte att minska ojämställdhet.	Genomföra analyser för jämställdhetsbudgetering inom förebyggande verksamhet respektive hemvården under 2017 Att utifrån analys ta fram åtgärder i syfte att minska ojämställdhet.
Samordna användning och marknadsföring av lokaler, mark och anläggningar.	Utveckla samverkan med andra kommunala aktörer, inte minst SBF, kring lokaler avseende samlokalisering och samnyttjande
	Revidera nämndens drift- och kvalitetsplan och i samband med det uppmärksamma frågor kring, ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet
	Förbättra företagservice vid myndighetsutövning och i all övrig kontakt med näringslivet
Undantagna uppdrag	
Genomföra jämställdhetsanalyser i samband med kommande investeringar.	Inga åtgärder vidtas då nämnden i huvudsak saknar investeringsbudget
Ta fram en långsiktig investeringsplan.	Inga åtgärder vidtas då nämnden i huvudsak saknar investeringsbudget

(Målområde 2) Uppsala ska vara attraktivt att leva, verka och vistas i

Nämndmål

- Uppsala ska vara attraktivt att leva, verka och vistas i för äldre

Strategier för måluppfyllelse

I kommunen ska invånare och besökare ges möjlighet till meningsfull fritid och rekreation där kulturell infrastruktur och det offentliga rummet bidrar till en nära, trygg och inspirerande miljö. Inom ramen för arbetet med att skapa en Äldrevänlig stad kommer äldrenämnden särskilt uppmärksamma äldres möjligheter till tillträde i sådana sammanhang.

Nämnden vill också värna en trygg, vacker och säker kommun. Tryggheten för äldre i bostadsområden och andra platser i kommunen är en viktig aspekt. Att bidra till en generationsöverskridande nolltolerans mot nedskräpning är också en målsättning.

Uppdrag och åtgärder

Uppdrag från fullmäktige	Nämndens åtgärder
Implementera varumärkesplattformen för platsvarumärket Uppsala.	Medverka i arbetet med att implementera platsvarumärket. Utveckla fokus kring att Uppsala ska vara välkomnande och en bra stad att åldras i.
Implementera handlingsplan för WHO:s äldrevänlig stad	Genomföra rådslaget (medborgardialogen) med äldre 60+ och i samverkan med övriga förvaltningar och aktörer omsätta det i en handlingsplan
Utveckla arbetet med synsätt gällande nedskräpning och förstörelse och i samverkan med andra aktörer verka för att upprätthålla en trygg, vacker och säker kommun.	Uppmärksamma frågor kring nedskräpning, trygghet och säkerhet inom ramen för medborgardialogen i arbetet med Äldrevänlig stad

(Målområde 3) Uppsalas stad och landsbygd ska växa smart och hållbart

Nämndmål

- Äldre ska ha god tillgång till rekreation, boende och samhällsservice i stad och på landsbygd
- Äldrenämnden ska bidra till att målen i kommunens miljö- och klimatprogram uppfylls

Strategier för måluppfyllelse

Uppsala kommun ska vara en av landets bästa landsbygdskommuner. Äldrenämnden kommer att medverka i aktiviteter för landsbygdsutveckling som följer av handlingsplanen till kommunens landsbygdsprogram. I det ingår att säkerställa att äldre har god tillgång till rekreation, boende och samhällsservice också på landsbygden. Äldrenämnden bevakar även detta på olika nivåer i kommunens planprocesser.

Uppsala ska vara i framkant i miljö- och klimatomställningen samt förbättra beredskapen för ett förändrat klimat. Det ställer krav på kraftfulla insatser inom bl.a. transporter, byggande, energi och livsmedel. Äldrenämnden medverkar i arbetet för att bidra till att kommunens miljö- och klimatmål uppfylls, bl.a. genom kravställande i nämndens upphandlingar.

Uppdrag och åtgärder

Uppdrag från fullmäktige	Nämndens åtgärder
Fortsätt utveckla den samordnade planeringsprocessen för hållbar stads- och landsbygdsutveckling.	Utveckla äldreperspektivet i stadsplanering och landsbygdsutveckling i samarbete med SBF Vidta åtgärder utifrån framtaget landsbygdsprogram
Stärk arbetet med stadsutveckling för att förebygga och förhindra social oro.	Uppmärksamma frågor kring trygghet och säkerhet inom ramen för medborgardialogen i arbetet med Äldrevänlig stad och i kommunens planprocesser
Öka återvinningen och en säker återanvändning.	Utveckla det ekologiska hållbarhetsperspektivet i upphandling och i uppdrag samt intern hantering av inventarier och förbrukningsmaterial
Öka andelen förnybar energi och fördubbla förbättringstakten vad gäller energieffektivitet.	Genom uppdragsavtal och förfrågningsunderlag öka andelen förnybar energi och förbättra energieffektiviteten vid transporter för att nå klimatmålen för 2020/2023.
Ta fram en strategisk plan för att växla till närodlade råvaror och ekologisk mat i kommunens verksamhet. (mål specifikt riktat till KTN, ÄLN, OSN, SCN, UBN och KS)	Medverka i av kommunstyrelsen lett arbete i att ta fram en strategisk plan för att växla till närodlade råvaror och ekologisk mat i kommunens verksamhet.
Utveckla arbetet för att nå klimatmålen för fossilfritt 2030 och klimatpositivt 2050.	Genom uppdragsavtal och förfrågningsunderlag utveckla arbetet för att nå klimatmålen för fossilfritt 2030 och klimatpositivt 2050.

(Målområde 4) Uppsala ska vara jämlikt, med goda levnadsvillkor för invånarna

Nämndmål

- Uppsala ska vara en bra kommun att åldras i
- Uppsala ska vara en kommun fri från diskriminering och social exkludering av äldre
- Skillnader i levnadsvillkor och skillnader i möjligheter till deltagande i samhällslivet bland äldre ska minska

Strategier för måluppfyllelse

Välfärd och god folkhälsa ska bygga ett hållbart Uppsala. Utifrån ett inkluderande och normkritiskt förhållningssätt ska klyftorna mellan människor och områden minska. God hälsa är en grundläggande förutsättning för människors möjlighet att nå sin fulla potential och att bidra till samhällets utveckling. Idrott och fritidsverksamhet samt föreningslivet ska stärka demokratin och möjliggöra möten, kunskap, upplevelser och integration. Inte minst är äldre personers möjlighet till deltagande i idrott, fritidsverksamhet och föreningsliv viktigt.

I centrum för att göra Uppsala till en bra kommun att åldras i, med goda levnadsvillkor och möjligheter till aktivt deltagande i samhällslivet står initiativet att skapa en äldrevänlig stad. Arbetet inleds med ett omfattande rådslag som involverar ett stort antal äldre i en bedömning av WHO utpekade och viktiga områden. Hit hör utformning av utemiljö, byggnader, boende, kommunikationer, förekomst av gemenskap och fritidsverksamhet, social inkludering, medborgerligt deltagande, vård och omsorg m.m. Syftet är att, med ett genuint och välförankrat äldreperspektiv, lämna underlag till en handlingsplan för att göra Uppsala till en äldrevänlig kommun. Handlingsplanen förutsätter en utvecklad samverkan mellan kommunens nämnder och bolagsstyrelser, med näringsliv och med ideella organisationer. I arbetet är viktigt att särskilt uppmärksamma behoven hos utsatta grupper.

Uppdrag och åtgärder

Uppdrag från fullmäktige	Nämndens åtgärder
Stärka det förebyggande arbetet genom sociala investeringar.	<p>Utifrån socioekonomisk genomlysning av nämndens verksamhet utveckla strategier kring sociala investeringar</p> <p>Anpassa träffpunktsverksamheterna ur ett socialt och ekonomiskt hållbarhetsperspektiv så att de i högre grad riktar sig mot grupper där hälsovinster förmodas bli störst.</p> <p>Utveckla samarbetet med Region Uppsala, förenings- och näringsliv kring hälsofrämjande aktiviteter och initiativ för äldre</p>
Implementera handlingsplan för WHO:s äldrevänlig stad.	Genomföra rådslaget (medborgardialogen) med äldre 60+ och i samverkan med övriga förvaltningar och aktörer omsätta det i en handlingsplan

(Målområde 5) Uppsalas invånare ska ha bostad och arbete

Nämndmål

- I Uppsala ska det finnas en mångfald av boendeformer² för äldre

Strategier för måluppfyllelse

Många äldre har en god boendesituation men det finns också ett stort antal äldre, främst med låga inkomster, som är i en svår situation på bostadsmarknaden. Stora inlåsnings effekter på bostadsmarknaden skapar även hinder för äldre att byta boende till något mindre och mer tillgängligt. I Uppsala finns främst en brist på just mindre och billiga hyresrätter. Detta drabbar inte minst äldre som önskar flytta till en mindre, mer tillgänglig lägenhet med små underhållsbehov.

En del av behovet av sådana bostäder kan fyllas av s.k. mellanboendeformer, som trygghets- och seniorbostäder. Trygghetsbostäder och seniorbostäder är samtidigt boendeformer som erbjuds på den öppna marknaden. Äldrenämnden kan dock bevilja subvention till värdinna och gemensamhetslokal i anslutning till trygghetsbostäder. Utbudet av dessa boendeformer är idag begränsat, det gäller i synnerhet trygghetsbostäder. Det finns även begränsat med information om hur utbudet och efterfrågan på dessa boendeformer ser ut i olika områden i kommunen.

Äldrenämnden har inte bostadsförsörjningsansvaret för äldre i mellanboendeformer men ska vara en aktör som genom samverkan och information bidrar till att skapa förutsättningar för ett större utbud av exempelvis trygghets- och seniorbostäder. Nämnden ska också kontinuerligt bevaka och sprida information om möjligheter till stöd för tillskapande av sådana bostäder.

Uppdrag och åtgärder

Uppdrag från fullmäktige	Nämndens åtgärder
	Ta fram planeringsunderlag, utveckla och samverka med andra aktörer kring utbud och behov av alternativa boendeformer för äldre, främst s.k. mellanboendeformer som trygghets- och seniorbostäder
	Se över regelverk och praxis samt subventioner till trygghetsbostäder

² Behovet av vård- och omsorgsboende behandlas under målområde 7.

(Målområde 7) Uppsala ska invånare leva ett oberoende liv och få stöd, vård och omsorg utifrån sina behov

Nämndmål

- Äldre invånares egna resurser ska tas tillvara och de ska kunna leva ett oberoende liv
- I Uppsala ska möjligheterna till stöd, vård och omsorg vara jämlika och jämställda
- Äldre invånare ska få stöd, vård och omsorg utifrån sina behov
- Äldrenämndens egenregiverksamhet ska vara en förebild vad det gäller att kostnadseffektivt tillhandahålla vård och omsorg med hög kvalitet

Strategier för måluppfyllelse

Uppsalas invånare ska ha möjlighet till ett aktivt liv där individens egna resurser tas till vara. Tidiga och förebyggande insatser prioriteras för att stärka hälsa och utjämna skillnader i levnadsvillkor. De grupper som har störst behov beaktas särskilt.

I rekordgenerationen, där flertalet nu gått i pension, finns ett samhällsbärande kapital som är viktigt att värna i det fortsatta samhällsbygget. Det handlar inte bara om en fortsatt delaktighet, utan också om att utveckla beredskap och möjligheter för äldre att själva utforma boende, livsmiljöer och stödinsatser efter egna önskemål och förutsättningar.

I den pågående samhällsutvecklingen sker en snabb utveckling av internetbaserade tjänstekoncept. För generationer med datavana erbjuder utvecklingen nya möjligheter till kommunikation och ett mer självständigt liv. Något som i sin tur påverkar efterfrågan på och utformning av tjänsterna inom äldreomsorgen. Äldrenämnden bör ha beredskap för detta och även i olika former ta initiativ för att underlätta för äldre att följa med i denna utveckling.

Av stor betydelse för äldre är den nära livsmiljöns utformning. Centralt är hur bostaden är anpassad och utformad då funktionsnedsättningar inträder (t.ex. nedsatt syn, hörsel eller rörelseförmåga). Viktigt är utformningen av den yttre miljön; nivåskillnader, belysning, ljud m.m. Tillgång till livsmedelsaffär, grönområden, aktiviteter i närområdet och social inkludering är andra viktiga aspekter. Att ha möjlighet att byta boende kan därför vara en mycket avgörande faktor för ett fortsatt liv i oberoende.

Centralt för att optimera äldres möjligheter att leva ett självständigt liv är de initiativ som genereras inom arbetet att göra Uppsala till en Äldrevänlig stad, med vägledning från WHO. Här genomlysas en mängd områden i syfte att ge input till en mängd förebyggande aktiviteter (se målområde 4). På mer övergripande nivå är viktigt att äldrenämnden redan nu aktivt verkar för att det finns en mångfald av boendialternativ för äldre i kommunen.

När behovet inträder ska tillgång finnas till stöd, vård och omsorg av god kvalitet och utformad utifrån individens behov och förutsättningar. Viktigt är att alla; män och kvinnor, personer med olika bakgrund, i olika åldrar etc., erbjuds lika möjligheter till stöd, vård och omsorg.

Med den nya äldreförvaltningen skapas ett närmare samarbete mellan planerande, beställande och verkställande funktioner. Med det följer också ambitioner att i olika avseenden förbättra förutsättningarna för en högre kvalitet inom äldreomsorgen. I ökad omfattning bör egenregin användas för att utgöra testbädd för ny teknik, smarta tjänster och innovationer.

Andra förbättringsåtgärder inom nämndens verksamhet är bland annat att:

- förbättra informationen om olika leverantörer och verksamheter till brukare och anhöriga,
- utveckla den egna verksamhetsuppföljningen och kvalitetskontrollen,
- se över standard och utbud på vård- och omsorgsboenden,
- utveckla möjligheterna till inflytande för brukare, anhöriga och leverantörer över omsorgens utformning.

Uppdrag och åtgärder

Uppdrag från fullmäktige	Nämndens åtgärder
Öka möjligheten till inflytande och egenmakt så att stöd och insatser bättre motsvarar behoven. (riktat uppdrag till ÄLN, OSN, SCN och ÖFN)	<p>Fortsätta arbetet med implementering av IBIC och personcentrerad vård och omsorg samt den egna uppföljningen av äldres och anhörigas upplevelser av inflytande och egenmakt</p> <p>Fortsätta utvecklingen av tydlig information och relevanta jämförelsemått, med syftet att underlätta för medborgaren att göra informerade val.</p>
Utveckla det förbyggande arbetet för psykisk hälsa. (riktat uppdrag till OSN, SCN, ÄLN)	Fortsätta det särskilda utvecklingsarbetet kring psykisk hälsa hos äldre
Stärka insatserna för att förebygga och behandla drogmissbruk, inklusive narkotikamissbruk och skadligt alkoholbruk. (riktat uppdrag till ÄLN, OSN, SCN)	Fortsätta det särskilda utvecklingsarbetet och samverka med övriga sociala nämnder kring att förebygga drogmissbruk, inklusive narkotikamissbruk och skadligt alkoholbruk
Utveckla de särskilda boendeformerna. (riktat uppdrag till KS, AMN, OSN, SCN och ÄLN)	<p>Utifrån en systematisk genomlysning av organisation, ansvarsfördelning, arbetsformer och standard på vård- och omsorgsboenden identifiera förbättringsområden och ta fram en strategisk utvecklingsplan</p> <p>Utreda möjligheten och förutsättningarna till att öppna ett HBTQ certifierat äldreboende i Uppsala</p>
Utveckla metoder för att säkra en jämställd biståndsbedömning. (riktat uppdrag till SCN, AMN, OSN och ÄLN)	<p>Utreda om och i så fall hur insatser och beslut fördelas och skiljer sig utifrån kön</p> <p>Utveckla arbetsformer för att säkra en jämställd biståndsbedömning.</p>
Underlätta för innovationer i den egna verksamheten och utgöra testbädd för ny teknik, smarta tjänster och klimatsmarta innovationer.	Pröva olika välfärdstekniska hjälpmedel
	Utveckla arbetssätt och arbetsformer för att stärka egenregin som föredöme och riktmärke för andra utförare och samarbetspartners
	Att tillsammans med omsorgsnämnden inrätta ett omsorgspris i Uppsala kommun (KF 29 september 2014 § 195)
	Kartlägga språkbakgrunder hos personal och brukare
	Fortsätta det särskilda utvecklingsarbetet och samverka med övriga sociala nämnder kring att förebygga våld i nära relationer

(Målområde 8) Uppsalas invånare och organisationer ska vara delaktiga i att utforma samhället

Nämndmål

- Uppsalas äldre invånare och organisationer ska vara delaktiga i att utforma samhället

Strategier för måluppfyllelse

Uppsalas äldre ska kunna vara delaktiga i och ha inflytande över samhällsutvecklingen i kommunen. Fokus i har dock länge varit på vård- och omsorgsinsatser för äldre, samtidigt som ett bredare äldreperspektiv saknats. Nu utvecklas dock en omfattande medborgardialog med Uppsalas äldre inom ramen för arbetet med Äldrevänlig stad.

I nämndens dialog och samverkan med kommuninvånarna finns risken att representationen blir snedfördelad med en överrepresentation av mer resursstarka grupper äldre. Det är därför viktigt att stärka underrepresenterade och utsatta grupper förutsättningar till deltagande och inflytande.

Ett starkt civilsamhälle skapar mötesplatser där människor har möjlighet att aktivt delta i samhällslivet. Nämnden samverkar med och stödjer ett stort antal föreningar som bedriver verksamhet som utgör ett komplement till nämndens ordinarie verksamhet. Samverkan/stöd till föreningar/organisationer som bedriver verksamhet för utsatta grupper bland äldre ska särskilt prioriteras. Den lokala överenskommelsen (LÖK) behöver på ett tydligare sätt kopplas till formerna för nämndens samverkan med föreningslivet.

Uppdrag och åtgärder

Uppdrag från fullmäktige	Nämndens åtgärder
Implementera handlingsplan för WHO:s äldrevänlig stad.	Genomföra rådslaget (medborgardialogen) med äldre 60+ och i samverkan med övriga förvaltningar och aktörer omsätta det i en handlingsplan
Utred villkor samt finansiering för, möjliga partnerskap och tillgänglighet till anpassad friskvård. (riktat uppdrag till ÄLN, OSN och IFN)	Utreda former, villkor och finansiering för möjliga partnerskap med förenings- och näringsliv kring att erbjuda hälsofrämjande aktiviteter för äldre
Öka samverkan mellan kommunen och föreningslivet genom Lokal överenskommelse med föreningslivet – LÖK.	Medverka i kommunövergripande översyn av samverkan mellan kommun och föreningsliv

(Målområde 9) Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala

Nämndmål

- Äldrenämndens medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala

Strategier för måluppfyllelse

Äldrenämnden har medarbetare med rätt kompetens att möta kommunens invånare, företag, organisationer och besökare. Ett aktivt arbete för ett jämställt och hållbart arbetsliv där god social och organisatorisk arbetsmiljö kombineras med bra villkor och utvecklingsmöjligheter lägger grunden till förmågan att både attrahera och behålla medarbetare. Nämnden ska som attraktiv arbetsgivare utveckla ett inkluderande och normkritiskt förhållningssätt.

Nämndens verksamhet kännetecknas av god service, tillgänglighet och effektivitet. Verksamhetens kvalitet utvecklas kontinuerligt utifrån innovationer, omvärldsbevakning och ständiga förbättringar. Brukare och medarbetares erfarenheter och kompetens ska tas till vara i utveckling av verksamheten.

Uppdrag och åtgärder

Uppdrag från fullmäktige	Nämndens åtgärder
Fortsätta genomförandet av heltidsreformen	Medverka i det fortsatta genomförandet av heltidsreformen
Genomföra åtgärder för att inom vård och omsorg behålla och rekrytera kompetenta medarbetare i en hållbar arbetsmiljö. (riktat uppdrag till OSN, SCN och ÄLN)	Stärka möjligheterna till ett nära ledarskap och medarbetarnas möjligheter till inflytande och delaktighet inom nämndens verksamhetsområde. Utveckla den verksamhetsförlagda utbildningen och nämndens samarbete med arbetsförmedling och utbildningsanordnare. Utveckla arbetsmiljöarbetet utifrån Arbetsmarknadsstyrelsens föreskrift om psykosocial arbetsmiljö inom nämndens verksamhetsområde.
Delade turer ska motverkas. (riktat uppdrag till ÄLN och OSN)	Utveckla arbetet med schemaläggning inom egenregion
Åtgärda strukturella löneskillnader på grund av kön.	Nämnden har inga strukturella löneskillnader på grund av kön och bevakar detta fortsatt vid löneöversyn.
Intensifiera arbetet med att skapa attraktiva villkor för nuvarande och kommande bristyrken.	Se åtgärder ovan samt därutöver ta fram en aktuell kompetensförsörjningsplan.
I ökad utsträckning erbjuda personer med funktionsnedsättning arbete.	Se över nämndens arbetsplatser utifrån ett tillgänglighetsperspektiv Integrera funktionshinderperspektivet i nämndens nya kompetensförsörjningsplan

Budget 2017

Äldrenämndens har tilldelats 1 707 mnkr i kommunbidrag. Den förväntade ökningen medborgare över 65 år under 2017 är ca.1 000 personer. Omsorgsprisindex beräknas öka med 2,5 procent, löner 2,2 procent och lokalkostnader med 1,5 procent. En särskild satsning sker på hemtjänst på landsbygden med fem procents påslag utöver beräknad indexökning.

Kommunfullmäktige har anvisat förstärkningar i budget för välfärdsteknologi (3 mnkr), öppna insatser (2 mnkr), utveckling av jämförelsemått och kvalitetsmätningar (0,5 mnkr), skapa möjligheter till ökat inflytande för brukare (0,5 mnkr) samt ökad rättsäker myndighetshandling (0,1 mnkr).

I denna budget antas att inga ekonomiska effekter sker då egen regiverksamheten tillförs äldrenämnden. En uppdaterad budget föreläggs därför nämnden i början av 2017 där såväl en uppdelning på budget i de fyra verksamhetsområdena Politik, Öppna insatser, Ordinärt boende samt Särskilt boende redovisas liksom en sammanfogad budget som inkluderar även egenregiverksamheten.

Resultaträkning Äldrenämnden

Äldrenämnden totalt	Budget 2017 (tkr)	Prognos 2016 (tkr)
Intäkter		
Taxor och avgifter	-113 975	-111 516
Statsbidrag	-73 384	-59 201
Kommunbidrag	-1 707 700	-1 719 107
Övriga intäkter	-34 809	-23 987
Summa intäkter	-1 929 868	-1 913 811
Kostnader		
Avskrivningar	3 901	3 993
Övriga kostnader	1 952 614	1 870 613
Summa kostnader	1 956 515	1 874 606
Anpassningskrav	-26 647	
RESULTAT	0	-39 205

Investeringar	9 500	2 018
---------------	-------	-------

Effektiviseringar och resultatförstärkningar

Kommunbidraget innefattar en effektivisering på drygt 68 mnkr. Då den större effektiviseringen blev känd redan i februari 2016 har ett omfattande arbete påbörjats under innevarande år för att anpassa kostnadsnivåerna till den lägre nivå på kommunbidraget som aviserats för 2017. Fortsatta åtgärder som kan innefatta såväl effektiviseringar som resultatförstärkningar behöver fortsätta under 2017, för att verksamhetens omfattning ska komma i nivå med erhållet kommunbidrag. Totalt behöver verksamheten anpassas med knappt 27 miljoner kronor.

Ansträngda ekonomiska resurser tillsammans med krav på mer omfattande verksamhet aktualiserar initiativ till ökat samarbete och samverkan med andra välfärdsaktörer; stat, landsting, näringsliv, föreningsliv, ideell sektor m.m. En kontinuerlig bevakning av möjligheterna till avgiftsfinansiering är motiverad. Det är nödvändigt att nogsamt se över de gränssnitt vi har till olika verksamheter t.ex. hur vi arbetar i gränssnittet mot Landstinget.

Äldrenämnden behöver skyndsamt göra en översyn av de avtal som finns med olika intressenter för att bedöma om åtaganden och därtill kopplad finansiering är rimliga.

Ombudgetering p.g.a. tillkommande egenregiverksamhet m.m.

Kommunledningen har aviserat att en analys av effekter p.g.a. omorganisationen ska genomföras. Konsekvenser i form av underskott respektive överskott i de verksamheter som kommer från Vård- och Omsorg ska då hanteras, liksom en aviserad effektivisering på 30 mnkr p.g.a. av avvecklingen av dito.

I ”ombudgeteringsärendet” skall även konsekvenserna av att införa en ny ekonomimodell hanteras samt en genomlysning av stabs- och IT-kostnader relaterade till omorganisationen. Nämnden vill redan nu uppmärksamma att det även finns anledning till att justera i resurstilldelning (kommunbidrag) mellan respektive verksamhetsområde.

Politisk verksamhet

Under 2017 utökas nämndens verksamhet till att även omfatta ansvar för verksamhet inom produktion av omsorgstjänster i egen regi, tidigare Vård och Omsorg. Vård och Omsorg har idag en egen styrelse. Mot denna bakgrund utökas nu antalet ledamöter i äldrenämnden och därmed kompenseras den politiska verksamheten ekonomiskt för detta.

Politisk verksamhet	Budget 2017 (tkr)	Prognos 2016 (tkr)
Intäkter		
Kommunbidrag	1 348	1 125
Summa intäkter	1 348	1 125
Kostnader		
Nämndsverksamhet	-1 348	-1 125
Summa kostnader	-1 348	- 1 125
RESULTAT	0	0

BILAGA 1: Uppföljningsplan med indikatorer och nyckeltal

(Målområde 1) Uppsala kommun ska ha en jämställd och hållbar ekonomi

Nämndmål

- Äldrenämnden ska ha en ekonomi i balans
- Äldrenämnden ska vara en part som bidrar till närings- och föreningslivets utveckling
- Äldrenämndens ska ha en verksamhet där kvinnor och män har lika rättigheter, villkor och möjligheter att själva forma sina liv

Indikatorer för måluppfyllelse

Indikator	Nuvärde			Jämförvärde	Målvärde	Trend	Tidpunkt
	Kvinnor	Män	Totalt				
• Nämndens resultat och prognos							Månadsbokslut
• Jämställd resursfördelning							Utvecklas under planperioden

Uppföljning

Uppdrag från fullmäktige	Nämndens åtgärder	Förväntad effekt	Uppföljning	Tidpunkt
Aktivt och strategiskt söka extern finansiering.	Aktivt söka de särskilda stimulansmedel som regeringen aviserat inom äldreområdet under 2017	Mervärden: <ul style="list-style-type: none"> • Ökad bemanning • Ökat utrymme för kvalitetsutveckling för brukare och verksamhetsutveckling för medarbetare • Ökad stimulans till innovationer (nya arbetssätt, tjänster etc.) 	Rapportering om ansökningar och erhållna stimulansmedel	T2,T3

<p>Genomföra analyser för jämställdhetsbudgetering inom minst ett nytt utvecklingsområde årligen samt att utifrån analys ta fram åtgärder i syfte att minska ojämställdhet.</p>	<p>Genomföra analyser för jämställdhetsbudgetering inom förebyggande verksamheter och hemvården under 2017</p> <p>Att utifrån analys ta fram åtgärder i syfte att minska ojämställdhet.</p>	<p>Ökad kunskap kring olika verksamheters inriktning och innehåll utifrån ett jämställdhetsperspektiv</p> <p>Minskad ojämställdhet i de avseenden där sådan uppmärksammats</p>	<p>Avrapportering av analyser</p> <p>Framtagande av indikator för att mäta jämställdhet över tid</p>	<p>T2, T3</p> <p>T3</p>
<p>Samordna användning och marknadsföring av lokaler, mark och anläggningar.</p>	<p>Utveckla samverkan med andra kommunala aktörer, inte minst SBF, kring lokaler avseende samlokalisering och samnyttjande</p>	<p>Sänkta lokalkostnader för kommunen</p> <p>Samordningsvinster</p>	<p>Egen uppföljning</p>	<p>T1, T3</p>
	<p>Revidera nämndens drift- och kvalitetsplan och i samband med det uppmärksamma frågor kring ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet.</p>	<p>Transparens kring nämndens upphandling och samverkan med externa aktörer kring ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet.</p>	<p>Reviderad plan</p>	<p>T1, T3</p>
	<p>Förbättra företagsservice vid myndighetsutövning och i all övrig kontakt med näringslivet.</p>	<p>Förbättrat företagsklimat inom nämndens verksamheter</p>	<p>Dialog vid branschråd</p>	<p>T1, T2, T3</p>

(Målområde 2) Uppsala ska vara attraktivt att leva, verka och vistas i

Nämndmål

- Uppsala ska vara attraktivt att leva, verka och vistas i för äldre

Indikatorer för måluppfyllelse

Indikator	Nuvärde			Jämförvärde	Målvärde	Trend	Tidpunkt
	Kvinnor	Män	Totalt				
• Attraktiv kommun att åldras i, andel positiva 60 år och äldre	67,9	68,1	68	-	(öka)	-	Årsbokslut

Uppföljning

Uppdrag från fullmäktige	Nämndens åtgärder	Förväntad effekt	Uppföljning	Tidpunkt för rapportering
Implementera varumärkesplattformen för platsvarumärket Uppsala.	Medverka i arbetet med att implementera platsvarumärket. Utveckla fokus kring att Uppsala ska vara välkomnande och en bra stad att åldras i.	Kommunen mer attraktiv att leva, verka och vistas i – för äldre	Medborgardialoger inom Äldrevänlig stad	Årsbokslut
Implementera handlingsplan för WHO:s äldrevänlig stad	Genomföra rådslaget (medborgardialogen) med äldre 60+ och i samverkan med övriga förvaltningar och aktörer omsätta det i en handlingsplan	Kommunen mer attraktiv att leva, verka och vistas i – för äldre	Medborgardialoger inom Äldrevänlig stad	Årsbokslut
Utveckla arbetet med synsätt gällande nedskräpning och förstörelse och i samverkan med andra aktörer verka för att upprätthålla en trygg, vacker och säker kommun.	Uppmärksamma frågor kring nedskräpning, trygghet och säkerhet inom ramen för medborgardialogen i arbetet med Äldrevänlig stad	Ökad kunskap om upplevelser av nedskräpning, trygghet och säkerhet bland äldre	Medborgardialoger inom Äldrevänlig stad	Årsbokslut

(Målområde 3) Uppsalas stad och landsbygd ska växa smart och hållbart

Nämndmål

- Äldre ska ha god tillgång till rekreation, boende och samhällsservice i stad och på landsbygd
- Äldrenämnden ska bidra till att målen i kommunens miljö- och klimatprogram uppfylls

Indikatorer för måluppfyllelse

Indikator	Nuvärde			Jämförvärde	Målvärde	Trend	Tidpunkt
	Kvinnor	Män	Totalt				
• Andel ekologiskt producerade livsmedel i egenregi	Tas fram under 2017						
• Andel fossilfritt bränsle – egna fordon							
• Total energianvändning för transporter – egenregi							

Uppföljning

Uppdrag från fullmäktige	Nämndens åtgärder	Förväntad effekt	Uppföljning	Tidpunkt för rapportering
Fortsätt utveckla den samordnade planeringsprocessen för hållbar stads- och landsbygdsutveckling.	Utveckla äldreperspektivet i stadsplanering och landsbygdsutveckling i samarbete med SBF Vidta åtgärder utifrån framtaget landsbygdsprogram	Utvecklat äldreperspektiv i planeringsprocesserna för stads- och landsbygdsutveckling	Egen uppföljning	T1, T2, T3
Stärk arbetet med stadsutveckling för att förebygga och förhindra social oro.	Uppmärksamma frågor kring trygghet och säkerhet inom ramen för medborgardialogen i arbetet med Äldrevänlig stad och i kommunens planprocesser	Ökad kunskap om upplevelser av trygghet och säkerhet bland äldre	Medborgardialoger inom Äldrevänlig stad	T1, Årsbokslut

Öka återvinningen och en säker återanvändning.	Utveckla det ekologiska hållbarhetsperspektivet i upphandling och i uppdrag samt intern hantering av inventarier och förbrukningsmaterial	Ökad återvinning och återanvändning	Nämndens årsredovisning och verksamhetsberättelse	T3
Öka andelen förnybar energi och fördubbla förbättringstakten vad gäller energieffektivitet.	Genom uppdragsavtal och förfrågningsunderlag öka andelen förnybar energi förbättra energieffektiviteten vid transporter för att nå klimatmålen för 2020/2023.	Minskande utsläpp av växthusgaser från fossila bränslen inom nämndens verksamheter Förbättrad energieffektivitet vid transporter	Ev. system för kontinuerlig uppföljning av energieffektivitet	T1, T2, T3
Ta fram en strategisk plan för att växla till närodlade råvaror och ekologisk mat i kommunens verksamhet. (mål specifikt riktat till KTN, ÄLN, OSN, SCN, UBN och KS)	Medverka i av kommunstyrelsen lett arbete i att ta fram en strategisk plan för att växla till närodlade råvaror och ekologisk mat i kommunens verksamhet.	Ökad användning av närodlade råvaror och ekologisk mat i nämndens verksamhet	Ev. system för kontinuerlig uppföljning av användning av närodlade råvaror och ekologisk mat	T1, T2, T3
Utveckla arbetet för att nå klimatmålen för fossilfritt 2030 och klimatpositivt 2050.	Genom uppdragsavtal och förfrågningsunderlag utveckla arbetet för att nå klimatmålen för fossilfritt 2030 och klimatpositivt 2050.	Minskande utsläpp av växthusgaser från fossila bränslen inom nämndens verksamheter	Nämndens årsredovisning och verksamhetsberättelse	Årsbokslut

(Målområde 4) Uppsala ska vara jämlikt, med goda levnadsvillkor för invånarna

Nämndmål

- Uppsala ska vara en bra kommun att åldras i
- Uppsala ska vara en kommun fri från diskriminering och social exkludering av äldre
- Skillnader i levnadsvillkor och skillnader i möjligheter till deltagande i samhällslivet bland äldre ska minska

Indikatorer för måluppfyllelse

Indikator	Nuvärde			Jämförvärde	Målvärde	Trend	Tidpunkt
	Kvinnor	Män	Totalt				
• Attraktiv kommun att åldras i, andel positiva 60 år och äldre	67,9	68,1	68	-	(öka)	-	Årsbokslut

Uppföljning

Uppdrag från fullmäktige	Nämndens åtgärder	Förväntad effekt	Uppföljning	Tidpunkt för rapportering
Stärka det förebyggande arbetet genom sociala investeringar.	<p>Utifrån socioekonomisk genomlysning av nämndens verksamhet utveckla strategier kring sociala investeringar</p> <p>Målgruppsanpassa träffpunktsverksamheterna ur ett socialt och ekonomiskt hållbarhetsperspektiv så att de i högre grad riktar sig mot grupper där hälsovinsterna förmodas bli störst.</p> <p>Utveckla samarbetet med Region Uppsala, förenings- och näringsliv kring hälsofrämjande aktiviteter och initiativ för äldre</p>	<p>Utveckla kunskap och verksamhet inom förebyggande arbete utifrån ett socioekonomiskt och delgeografiskt perspektiv</p> <p>Utvecklat utbud på hälsofrämjande aktiviteter för äldre</p>	<p>Egen uppföljning utifrån socioekonomiska indikatorer på delgeografisk nivå</p> <p>Nämndens årsredovisning och verksamhetsberättelse</p>	<p>T1 och T2</p> <p>Årsbokslut</p>

Implementera handlingsplan för WHO:s äldrevänlig stad.	Genomföra rådslaget (medborgardialogen) med äldre 60+ och i samverkan med övriga förvaltningar och aktörer omsätta det i en handlingsplan	Kommunen mer jämlik med goda levnadsvillkor för äldre	Medborgardialoger inom Äldrevänlig stad	Årsbokslut
--	---	---	---	------------

(Målområde 5) Uppsalas invånare ska ha bostad och arbete

Nämndmål

- I Uppsala ska det finnas en mångfald av boendeformer för äldre

Indikatorer för måluppfyllelse

Indikator	Nuvärde			Jämförvärde	Målvärde	Trend	Tidpunkt
	Kvinnor	Män	Totalt				
• Antal senior-och trygghetsbostäder inom kommunen			1548		(öka)	-	T3

Uppföljning

Uppdrag från fullmäktige	Nämndens åtgärder	Förväntad effekt	Uppföljning	Tidpunkt för rapportering
	Ta fram planeringsunderlag, utveckla och samverka med andra aktörer kring utbud och behov av alternativa boendeformer för äldre, främst s.k. mellanboendeformer som trygghets- och seniorbostäder	Ökat utbud på av alternativa boendeformer för äldre, främst s.k. mellanboendeformer som trygghets- och seniorbostäder	Nämndens årsredovisning och verksamhetsberättelse	Årsbokslut
	Se över regelverk och praxis samt subventioner till trygghetsbostäder	Överensstämmelse med Boverkets föreskrift och utveckling av boendeformen	Egen granskning av regelverk och dess effekter	T3

(Målområde 7) Uppsala ska invånare leva ett oberoende liv och få stöd, vård och omsorg utifrån sina behov

Nämndmål

- Äldre invånares egna resurser ska tas tillvara och de ska kunna leva ett oberoende liv
- I Uppsala ska möjligheterna till stöd, vård och omsorg vara jämlika och jämställda
- Äldre invånare ska få stöd, vård och omsorg utifrån sina behov
- Äldrenämndens egenregiverksamhet ska vara en förebild vad det gäller att kostnadseffektivt tillhandahålla vård och omsorg med hög kvalitet

Indikatorer för måluppfyllelse

Indikator	Nuvärde			Jämförvärde	Målvärde	Trend	Tidpunkt
	Kvinnor	Män	Totalt				
• Personalkontinuitet (medelvärde)	19	19	19	15	15	-	
• Andel brukare som är ganska/mycket nöjd med sin hemtjänst	86	87	86	88	88	Oförändrat	
• Andel brukare som är ganska/mycket nöjda med sitt särskilda boende	79	74	78	82	82	Oförändrat	

Uppföljning

Uppdrag från fullmäktige	Nämndens åtgärder	Förväntad effekt	Uppföljning	Tidpunkt för rapportering
Öka möjligheten till inflytande och egenmakt så att stöd och insatser bättre motsvarar behoven. (riktat uppdrag till ÄLN, OSN, SCN och ÖFN)	<p>Fortsätta arbetet med implementering av IBIC och personcentrerad vård och omsorg samt den egna uppföljningen av äldres och anhörigas upplevelser av inflytande och egenmakt.</p> <p>Fortsätta utvecklingen av tydlig information och relevanta jämförelsemått, med syftet att underlätta för medborgaren att göra informerade val.</p>	<p>Ökat fokus på enskildas behov och upplevelser istället för insatserna i sig</p> <p>Ökad information och transparens kring verksamhetens utformning och kvalitet för enskilda</p>	Nämndens årsredovisning och verksamhetsberättelse	Årsbokslut

Utveckla det förbyggande arbetet för psykisk hälsa. (riktat uppdrag till OSN, SCN, ÄLN)	Fortsätta det särskilda utvecklingsarbetet kring psykisk hälsa hos äldre	Ökade kunskap och beredskap bland nämndens medarbetare för att uppmärksamma psykisk ohälsa hos äldre	Nämndens årsredovisning och verksamhetsberättelse	Årsbokslut
Stärka insatserna för att förebygga och behandla drogmissbruk, inklusive narkotikamissbruk och skadligt alkoholbruk. (riktat uppdrag till ÄLN, OSN, SCN)	Fortsätta det särskilda utvecklingsarbetet och samverkan med övriga sociala nämnder kring att förebygga drogmissbruk, inklusive narkotikamissbruk och skadligt alkoholbruk	Ökade kunskap och beredskap bland nämndens medarbetare för att uppmärksamma drogmissbruk, inklusive narkotikamissbruk och skadligt alkoholbruk bland äldre	Nämndens årsredovisning och verksamhetsberättelse	Årsbokslut
Utveckla de särskilda boendeformerna. (riktat uppdrag till KS, AMN, OSN, SCN och ÄLN)	Utifrån en systematisk genomlysning av organisation, ansvarsfördelning, arbetsformer och standard på vård- och omsorgsboenden identifiera förbättringsområden och ta fram en strategisk utvecklingsplan Utreda möjligheten och förutsättningarna till att öppna ett HBTQ certifierat äldreboende i Uppsala	Utveckling av organisation, ansvarsfördelning, arbetsformer och standard på vård- och omsorgsboenden Kunskapsunderlag kring förutsättningarna att öppna ett HBTQ certifierat äldreboende i Uppsala	Avrapportering till nämnd Avrapportering till nämnd	T2 T2
Utveckla metoder för att säkra en jämställd biståndsbedömning. (riktat uppdrag till SCN, AMN, OSN och ÄLN)	Utreda om och i så fall hur insatser och beslut fördelas och skiljer sig utifrån kön Utveckla arbetsformer för att säkra en jämställd biståndsbedömning.	Kunskapsunderlag kring hur insatser och beslut fördelas och skiljer sig utifrån kön Jämställd biståndsbedömning	Nämndens årsredovisning och verksamhetsberättelse	Årsbokslut
Underlätta för innovationer i den egna verksamheten och utgöra testbädd för ny teknik, smarta tjänster och klimatsmarta innovationer.	Pröva olika välfärdstekniska hjälpmedel för kommunikation och interaktion	Ökad trygghet och självständighet för brukare Effektiviseringar och kostnadsbesparingar Ökad attraktivitet för vård- och omsorgsyrken	Egen uppföljning	T1, T2, T3

[Redacted]	Utveckla arbetssätt och arbetsformer för att stärka egenregin som föredöme och riktmärke för andra utförare och samarbetspartners	Kvalitetsförbättring inom omsorgen samt kostnadsbesparingar för nämnden	Uppföljning via kvalitetsindikatorer Upphandling/uppdrag Uppföljning i branschråd	T2, T3
	Att tillsammans med omsorgsnämnden inrätta ett omsorgspris i Uppsala kommun (KF 29 september 2014 § 195)	Stimulera förbättringsarbete genom att uppmärksamma och premiera goda exempel	Nämndens årsredovisning och verksamhetsberättelse	Årsbokslut
	Kartlägga språkbakgrunder hos personal och brukare	Ökad kunskap om språkbakgrunder hos personal och brukare	Nämndens årsredovisning och verksamhetsberättelse	T2, Årsbokslut
	Fortsätta det särskilda utvecklingsarbetet och samverkan med övriga sociala nämnder kring att förebygga våld i nära relationer	Utvecklade kunskaper och arbetsrutiner kring att upptäcka och förebygga våld i nära relationer	Nämndens årsredovisning och verksamhetsberättelse	Årsbokslut

(Målområde 8) Uppsalas invånare och organisationer ska vara delaktiga i att utforma samhället

Nämndmål

- Uppsalas äldre invånare och organisationer ska vara delaktiga i att utforma samhället

Indikatorer för måluppfyllelse

Indikator	Nuvärde			Jämförvärde	Målvärde	Trend	Tidpunkt
	Kvinnor	Män	Totalt				
<ul style="list-style-type: none"> Antal äldre som involverats i medborgardialog med ett äldreperspektiv 	439	332	771	-	(öka)	-	Årsbokslut

Uppföljning

Uppdrag från fullmäktige	Nämndens åtgärder	Förväntad effekt	Uppföljning	Tidpunkt för rapportering
Implementera handlingsplan för WHO:s äldrevänlig stad.	Omsätta rådslaget (medborgardialogen) med äldre 60+ i en handlingsplan inom ramen för arbetet med äldrevänlig stad och därefter påbörja implementeringen	Ökad delaktighet bland äldre och intresseorganisationer i utformningen av samhället	Medborgardialoger inom Äldrevänlig stad	Årsbokslut
Utred villkor samt finansiering för, möjliga partnerskap och tillgänglighet till anpassad friskvård. (riktat uppdrag till ÄLN, OSN och IFN)	Utreda former, villkor och finansiering för möjliga partnerskap med förenings- och näringsliv kring att erbjuda hälsofrämjande aktiviteter för äldre	Ökat utbud av hälsofrämjande aktiviteter för äldre	Avrapportering till nämnd	T2
Öka samverkan mellan kommunen och föreningslivet genom Lokal överenskommelse med föreningslivet – LÖK.	Medverka i kommunövergripande översyn av samverkan mellan kommun och föreningsliv	Utvecklad samverkan mellan kommun och föreningsliv	Nämndens årsredovisning och verksamhetsberättelse	Årsbokslut

(Målområde 9) Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala

Nämndmål

- Äldrenämndens medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala

Indikatorer för måluppfyllelse

Indikator	Nuvärde			Jämförvärde	Målvärde	Trend	Tidpunkt
	Kvinnor	Män	Totalt				
<i>Framtagande av indikatorer på nämndnivå under målområde 9 pågår vid KLK</i>							

Uppföljning

Uppdrag från fullmäktige	Nämndens åtgärder	Förväntad effekt	Uppföljning	Tidpunkt för rapportering
Fortsätta genomförandet av heltidsreformen	Medverka i det fortsatta genomförandet av heltidsreformen	Bättre arbetsvillkor för medarbetare Ökad attraktivitet som arbetsgivare	Avrapportering till nämnd	T1, T2 och T3
Genomföra åtgärder för att inom vård och omsorg behålla och rekrytera kompetenta medarbetare i en hållbar arbetsmiljö. (riktat uppdrag till OSN, SCN och ÄLN)	Stärka möjligheterna till ett nära ledarskap och medarbetarnas möjligheter till inflytande och delaktighet inom nämndens verksamhetsområde.	Lägre personalomsättning och sjukfrånvaro	Avrapportering till nämnd	T1, T2 och T3
	Utveckla den verksamhetsförlagda utbildningen och nämndens samarbete med arbetsförmedling och utbildningsanordnare.	Ökad kvalitet och ökat intresse för vårdutbildningar	Avrapportering till nämnd	T1, T2 och T3
	Utveckla arbetsmiljöarbetet utifrån Arbetsmarknadsstyrelsens	Lägre personalomsättning och	Avrapportering till nämnd	T1, T2 och T3

	föreskrift om psykosocial arbetsmiljö inom nämndens verksamhetsområde.	sjukfrånvaro		
Delade turer ska motverkas. (riktat uppdrag till ÄLN och OSN)	Utveckla arbetet med schemaläggning inom egenregion	Bättre arbetsvillkor för medarbetare Ökad attraktivitet som arbetsgivare	Avrapportering till nämnd	T1, T2 och T3
Åtgärda strukturella löneskillnader på grund av kön.	Nämnden har inga strukturella löneskillnader på grund av kön och fortsatt bevakar detta vid löneöversyn.	-	Nämndens årsredovisning och verksamhetsberättelse	Årsbokslut
Intensifiera arbetet med att skapa attraktiva villkor för nuvarande och kommande bristyrken.	Se åtgärder ovan samt därutöver se över och revidera nämndens kompetensförsörjningsplan.	Bättre arbetsvillkor för medarbetare Ökad attraktivitet som arbetsgivare	Avrapportering till nämnd	T1, T2, T3
I ökad utsträckning erbjuda personer med funktionsnedsättning arbete.	Se över nämndens arbetsplatser utifrån ett tillgänglighetsperspektiv Integrera funktionshinderperspektivet i nämndens kompetensförsörjningsplan	Fler personer med funktionsnedsättning i arbete inom nämndens verksamheter	Nämndens årsredovisning och verksamhetsberättelse	Årsbokslut

BILAGA 2: Internkontrollplan 2017

Process/rutin/system (riskbeskrivning)	Riskvärde	Kontrollområde V = Verksamhetskontroller R = Kontroll av system och rutiner E = Kontroll efterlevnad policy, regler F= Finansiell kontroll K = Oegentligheter och jäv	Kontrollmoment (vad?)	Kontrollmetod (hur?)	Kontrollansvarig (vem?)	Tidpunkt för rapportering (när?)
Neddragning av kommunbidrag	12	F	Balans mot budget	Månadsbokslut och prognos	Direktör	Månadsvis och tertial
Heltid som norm	12	F, E	Schemaläggning Balans mot budget	Personalregister Månadsbokslut och prognos	Avdelningschefer egenregi	Tertial
Kompetensförsörjning sjuksköterskor	12	V, R, E	Bemanningssituation	Avtalsuppföljning, Egen rapportering	Avdelningschef systemstöd och egenregi	Månadsvis och tertial
Säkerställa bemanning i ny organisation	9	V, E	Bemanningssituation	Egen rapportering	Avdelningschefer	Månadsvis och tertial
Omfattande verksamhetsövergång inom SÄBO	8	V, E, F	Personal, verksamhetsinnehåll och ekonomi i övertagen verksamhet	Avtalsuppföljning Månadsbokslut och prognos	Avdelningschef systemstöd	Tertial 2 och 3
Fördröjning i egen strategi för att möta ändrade utskrivningsrutiner, översyn gränssnitt kommun/landsting	6	V, R, F	Revidering riktlinjer och rutiner kring utskrivning Kostnader för utskrivningsklara	Egen rapportering Månadsbokslut och prognos	Avdelningschef systemstöd	Tertial 2 och 3
Systemhaverier (t.ex. avseende larm)	6	V, R	Systemens tillförlitlighet	Egenkontroll och tillsyn	Avdelningschef förebyggande och jour, KLK - IT	Månadsvis och tertial
Oegentligheter, mutor och jäv	6	K	Kompetens och kunskap kring regelverk och etiska koder	Egenkontroll och tillsyn	Direktör	Årsbokslut